
RIS.7393

Aan het College van B&W van Emmen

Postbus 30001

7800 RA Emmen

Onderwerp: Advies Beleidsplan Handhaving Participatiewet

Emmen., 27 oktober 2015

Geacht College,

Naar aanleiding van uw adviesverzoek over het Beleidsplan Handhaving Participatiewet heeft de Cliëntenraad in zijn vergaderingen van 20 en 22 oktober dit beleidsplan bestudeerd en besproken. Dit heeft geleid tot de volgende opmerkingen en adviezen:

(Blz. 6, Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid)

Zoals u terecht stelt geldt, na de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep op 24 november 2014, dat de hoogte van een boete moet worden afgestemd op de individuele omstandigheden. De aangepaste wetgeving is niet eerder te verwachten dan in de loop van het volgende jaar. Weliswaar stelt u dat de gemeente Emmen al, bij de oplegging van boetes, rekening hield met de individuele omstandigheden van de bijstandsgerechtigde, maar toch dringen we er bij u op aan om aan deze uitspraak terugwerkende kracht te verlenen en verzoeken we u het gemeentelijk beleid hierover te formuleren en aan ons voor advies voor te leggen.

(Blz. 6, Tegenprestatie)

Inderdaad is de Verordening tegenprestatie vastgesteld. De Cliëntenraad Wwb heeft u hierover eerder van advies gediend. Waar het echter nog aan mankeert zijn duidelijke uitvoeringsregels. Dit heeft tot gevolg dat er nog veel onzekerheid heerst over de randvoorwaarden waarbinnen uitkeringsgerechtigden hun tegenprestatie moeten uitvoeren. Zo is nog niet duidelijk op welke wijze het onderscheid door de gemeente wordt gemaakt tussen tegenprestatie en vrijwilligerswerk. Ook de wijze waarop men, al dan niet, is verzekerd bij de uitvoering van een tegenprestatie moet, voor zover ons bekend, nog worden vastgesteld. Inmiddels wordt onder regie van de VNG een nieuwe verzekering, de participatiepolis, ontwikkeld. Het is aan de gemeenten om deze polis af te sluiten. Van belang is verder dat er duidelijkheid ontstaat over de manier waarop de gemeente omgaat met het uitgangspunt dat er geen verdringing van betaalde arbeid mag plaatsvinden en op welke wijze de omvang en de duur van de tegenprestatie in individuele gevallen wordt vastgesteld. Kortom, wij dringen er bij u op aan spoedig nadere uitvoeringsregels te formuleren over de Verordening tegenprestatie.

(Blz. 6, Kostendelersnorm)

Eind september is in de Tweede Kamer uitgebreid gesproken over de kostendelersnorm. Naar aanleiding daarvan heeft staatssecretaris Klijnsma toegezegd in een brief aan de gemeenten, onder meer, op te nemen dat “de kostendelersnorm niet van toepassing is als je mensen in huis neemt voor een kortdurend verblijf”. Ook heeft de staatssecretaris aangegeven dat gemeenten in geval van schrijnende situaties zelf de omstandigheden kunnen en dienen te beoordelen. Voor zover ons bekend is bedoelde brief nog niet door de gemeenten ontvangen. We gaan er echter wel van uit dat u bekend bent met de strekking ervan en inmiddels voorbereidingen hebt getroffen een en ander in uw beleid op te nemen, zodat ook u, daar waar dat nodig is, maatwerkoplossingen kunt bieden. Duidelijk is immers dat teveel mensen, als gevolg van een rigide toepassing van de kostendelersnorm, in steeds erger wordende problemen (dreigen te) geraken. Mensen raken dakloos, schulden en spanningen lopen op en er komen steeds meer “spookburgers” bij.

Wij dringen er bij u op aan snel in actie te komen en invulling te geven aan de ruimte en de beleidsvrijheid die de staatssecretaris in de uitvoeringspraktijk biedt. We zien uw beleidsplan ter zake spoedig, voor advies, tegemoet.

(Blz. 7, Wet taaleis)

De Wet taaleis kan ingrijpende consequenties hebben voor laaggeletterde uitkeringsgerechtigden. Niet alleen moeten uitkeringsgerechtigden de Nederlandse taal kunnen spreken, ze moeten het Nederlands ook kunnen lezen en schrijven. Ook hierover heeft de regering uitgesproken dat gemeentelijke beleidsvrijheid een belangrijk uitgangspunt is. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering gaat in deze hand en hand met vrijheid in beleidskeuzes. Dat geldt zowel voor de toetsing, als voor de beoordeling van de inspanningen van de belanghebbenden om tot het gewenste niveau van taalbeheersing te komen. Wij adviseren de uitvoering van de Wet taaleis bij gemeentelijke verordening vast te stellen en zien uw uitvoeringsregels, gezien de invoeringsdatum van 1 januari 2016, zeer spoedig voor advies tegemoet.

(Blz. 8, Vroegtijdig en goed informeren op maat)

Vroegtijdige en goede informatie van de klant is natuurlijk essentieel, maar niet alleen aan het begin van een procedure, zoals zou kunnen worden begrepen uit de betreffende tekst in het beleidsplan. Actuele informatie moet altijd en zo gemakkelijk mogelijk voor iedereen beschikbaar zijn. Ook voor laaggeletterden en ook voor klanten die niet of minder gemakkelijk kunnen omgaan met computers en moderne media. We hebben u al eerder per brief, medio mei, de suggestie gedaan tot de instelling van een helpdesk Participatiewet. We herhalen dit advies, vooral omdat gebleken is dat bij vragen naar (nadere) informatie van klanten vaak in eerste instantie wordt verwezen naar de site van de gemeente. Op dit moment echter blijkt de informatieverstrekking langs deze weg nog niet op orde. Bij het nemen van enkele steekproeven met concrete informatievragen op de site kregen we geen treffers. Een telefonisch en persoonlijk te benaderen helpdesk Participatiewet kan, naar onze mening, goed voorzien in actuele informatie op maat.

Tot zover onze opmerkingen en adviezen over het Beleidsplan Handhaving Participatiewet.

We zien uw reactie met belangstelling tegemoet,

met vriendelijke groet,

CLIËNTENRAAD PW&WSW EMMEN

Wim Helder (voorzitter)